RAJAVARTIOLAITOKSEN ESIKUNTA **LAUSUNTO** **HE 204/2017 vp**

Rajavartioylitarkastaja Pertti Normia 08.02.2018

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

HE 204/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Muutoksella pääosin täytäntöön pantaisiin jo annettua pakottavaa EU-oikeutta, jonka Suomi on velvollinen saattamaan voimaan ja harmonisoimaan kansallisessa lainsäädännössään.

Lakiin ehdotetaan otettavaksi uusi pykälä, jolla säädettäisiin lohta kalastavan aluksen päällikön ennakkoilmoitusvelvollisuudesta kutakin kalastusmatkaa koskien. Ehdotus lohenkalastuksen ennakkoilmoituksesta parantaisi viranomaisten mahdollisuuksia tehokkaaseen valvontaan sekä samalla ehkäisisi mahdollista luvatonta toimintaa. Lohenkalastuksen ennakkoilmoitusvelvoite tulee kuitenkin lisäämään ilmoituksia vastaanottavan Rajavartiolaitoksen Kalastuksenseurantakeskuksen työmäärää, koska useimmat lohenkalastukseen käytettävät alukset ovat suhteellisen pieniä eikä niissä ole asianmukaisia säilytystiloja tietokoneelle tai vastaavalle ilmoitukseen soveltuvalle laitteelle. Ilmoituksen tekemistä varten tulisikin kehittää toimiva sovellus esimerkiksi älypuhelimiin.

Ehdotettu valvontaviranomaisen velvollisuus ilmoittaa epäillylle toimijalle viipymättä epäillystä rikkomuksesta lisäisi kalastajien oikeusturvaa ja parantaisi näiden mahdollisuuksia asianmukaisesti vastata heihin kohdistettaviin epäilyihin laittomasta toiminnasta. Kalastusalukset ovat kuitenkin usein GSM - ja VHF – verkonkin ulottumattomissa ja kalastusmatkat voivat kestää useita vuorokausia ulkona avomerellä, mikä aiheuttaa haasteita ilmoituksen kohteen tavoittamiselle. Rajavartiolaitos pitää tältäkin osin tärkeänä toimivan teknisen sovelluksen luomista ilmoitusten välittämiseen. Vähintäänkin ilmoitus tulisi voida tehdä kalastuksenharjoittajan osaltaan ilmoittamaan yhteystietoon, jolloin ilmoitus olisi tähän ilmoitettuun yhteystietoon toimitettuna katsottava täyttävän lain edellyttämän vaatimuksen. Eräs vaihtoehto voisi olla kalastusaluksille pakollisten VMS-laitteistojen kehittäminen tämän tyyppisiin ilmoituksiin soveltuvaksi.

Lopuksi Rajavartiolaitos kiinnittää erityistä huomiota nimenomaan kalastuksenvalvonnan käytännön toteuttamiseen soveltuvien toimivien teknisten ratkaisujen kehittämiseen, koska tämä helpottaisi sekä valvontaviranomaisille että kalastajille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa ja tukisi digitalisaatiota.